



**TER BESLISSING**

Aan

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Fiscale Zaken  
Directie Directe  
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

# nota

Beantwoording vragen Van Haga over aanpassing earningsstrippingmaatregel ten aanzien van vastgoedlichamen

**Datum**  
20 juli 2023

**Notanummer**  
2023-0000172401

**Bijlagen**  
1. Conceptbeantwoording vra  
2. Aanbiedingsbrief TK

## Aanleiding

Groep Van Haga (lid Van Haga) heeft op 22 juni 2023 Kamervragen gesteld over 'de negatieve impact op het midden- en kleinbedrijf (mkb) van earningsstrippingmaatregel (wijziging artikel 15b Wet op de vennootschapsbelasting per 1 januari 2025)'. Als bijlage bij deze nota treft u de voorgestelde beantwoording (bijlage 1).

### Beslispunt 1

Wij adviseren u om akkoord te gaan met de in bijlage 1 bij deze nota opgenomen voorgestelde antwoorden op de Kamervragen inzake de voorgenomen aanpassing van de earningsstrippingmaatregel die op 22 juni 2023 zijn gesteld door Groep Van Haga. Indien u hiermee akkoord bent, vragen wij u bijgevoegde aanbiedingsbrief (bijlage 2) te ondertekenen.

### Beslispunt 2

Tevens graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

11.08.23

A. L. L. L. L.

2x

Mu

## Kernpunten

- In de Voorjaarsnota 2023 is in het kader van de aanpak constructies besloten om per 1 januari 205 de drempel voor de toepassing van de generieke renteaftrekbeperking in de vennootschapsbelasting (earningsstrippingmaatregel) buiten toepassing te laten ten aanzien van vastgoedlichamen met (aan derden) verhuurd vastgoed. De maatregel loopt mee in het Belastingplan 2025.
- Het doel van de voorgenomen maatregel is om tegen te gaan dat vastgoedinvesteringen en de bijbehorende financiering zodanig worden opgeknipt dat meermaals gebruik kan worden gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel, waardoor de facto de rentaftrekbeperking werd gemitigeerd. Het lid Van Haga stelt in dit kader verschillende algemene vragen over deze aanpassing, alsmede meer specifiek over de negatieve impact op het midden- en kleinbedrijf (mkb).
- Omdat de maatregel de komende periode nader wordt uitgewerkt en de effecten van de maatregel afhankelijk zijn van de precieze vormgeving worden deze vragen vooralsnog met name procedureel beantwoord. Daarbij wordt opgemerkt dat op dit moment geen aanleiding bestaat voor zorgen over de negatieve impact van de voorgenomen maatregel op het midden- en kleinbedrijf (mkb), omdat geen sprake is van een generieke

afschaffing van de drempel als zodanig, maat het buiten aanmerking laten van de drempel in specifieke situaties waarin sprake is van vastgoedinvesteringen.

### **Toelichting**

- De earningsstrippingmaatregel is een algemene renteaftrekbeperking in de vennootschapsbelasting. De earningsstrippingmaatregel beperkt de aftrekbaarheid van het verschil tussen de rentelasten en de rentebaten van geldleningen (saldo aan renten) bij het bepalen van de winst. Het saldo komt niet in aftrek voor zover dat meer bedraagt dan het hoogste van 20% van de EBITDA<sup>1</sup> of 1 miljoen euro.
- In de praktijk is gebleken dat de huidige vormgeving van de drempel in de earningsstrippingmaatregel leidt tot een prikkel om met vreemd vermogen gefinancierde investeringen op te knippen over verschillende vennootschappen en daarmee de rentelasten zodanig te alloceren dat het saldo van de rentelasten en rentebaten onder de drempelwaarde blijft. Bij de opzet van dergelijke structuren wordt het vastgoed verspreid over Nederlandse vennootschappen. Dit vastgoed wordt gefinancierd met vreemd vermogen. De rente over de leningen ter financiering van het vastgoed is in beginsel aftrekbaar bij het bepalen van de winst. Omdat het vastgoed en de bijbehorende financiering is verdeeld over verschillende vennootschappen blijft het saldo aan rentelasten en rentebaten onder de grens van 1 miljoen euro. Als gevolg hiervan grijpt de earningsstrippingmaatregel niet aan.

### **Politiek bestuurlijke context/krachtenveld**

- Van Haga vraagt onder andere aandacht voor de gevolgen voor investeringen. Dit signaal is ook vanuit de vastgoedsector tot ons gekomen. De kosten voor het financieren van vastgoed worden in voorkomende gevallen hoger.
- Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2023 is in het bijzonder aandacht gevraagd voor de gevolgen voor woningcorporaties. Bij vormgeving van de maatregel kunnen de gevolgen voor woningcorporaties nader worden gespecificeerd.
- De NOB vraagt in haar commentaar – bij de fiscale maatregelen uit de Voorjaarsnota – ook aandacht voor de afbakening, vormgeving en technische uitwerking van de maatregel. Deze elementen worden bij de uitwerking in de beschouwing betrokken. Daarnaast vraagt de NOB aandacht voor de EU-rechterlijke houdbaarheid. In de nota van 22 juni jl. bent u reeds geïnformeerd over de EU-rechtelijke houdbaarheid.
- Bij de behandeling van het pakket Belastingplan 2022 is eerder ook aandacht besteed aan het risico op het 'opknippen' van vennootschappen om vaker gebruik te maken van de drempel (1 miljoen euro) in de generieke renteaftrekbeperking (earningsstrippingmaatregel).<sup>2</sup>

### **Communicatie**

Niet van toepassing.

### **Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**

Niet van toepassing

<sup>1</sup> Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization.

<sup>2</sup> Kamerstukken II 2021/22, 35 927, nr. 12, p. 3-4.

2023Z11623

(ingezonden 22 juni 2023)

Vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) aan de staatssecretaris van Financiën over negatieve impact op het midden- en kleinbedrijf (mkb) van earningsstrippingmaatregel (wijziging artikel 15b Wet op de vennootschapsbelasting per 1 januari 2025)

1. *Bent u op de hoogte van de impact van het afschaffen van de drempel van 1.000.000 euro in de earningsstrippingmaatregel voor vastgoedlichamen met verhuurd vastgoed?*

De vormgeving van de maatregel zal in de komende periode nader worden uitgewerkt. De impact van de maatregel is afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving.

2. *Wanneer en waarom is besloten om de drempel van 1.000.000 euro van de per 1 januari 2019 ingevoerde earningsstrippingmaatregel te laten vervallen?*

Bij de behandeling van het pakket Belastingplan 2022 is aandacht besteed aan het risico op het 'opknippen' van vennootschappen om vaker gebruik te maken van de drempel (1 miljoen euro) in de generieke renteaftrekbeperking (earningsstrippingmaatregel).<sup>1</sup> De Belastingdienst herkent dit signaal en dit is bij invoering van de maatregel ook erkend.<sup>2</sup> In de Voorjaarsbesluitvorming is besloten om de drempel van 1 miljoen euro voor vastgoedlichamen met (aan derden) verhuurd vastgoed buiten toepassing te laten met ingang van 1 januari 2025.<sup>3</sup> Het doel van de maatregel is om tegen te gaan dat vastgoedinvesteringen en de bijbehorende financiering zodanig worden opgeknipt dat meermaals gebruik kan worden gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel, waardoor de facto de rentaftrekbeperking werd gemitigeerd.

3. *Is deze wijziging voorgelegd aan de Kamer? Zo ja, wanneer?*

Het voornemen tot wetwijziging is bekend gemaakt in de Voorjaarsnota 2023.<sup>4</sup> In dat verband is de Voorjaarsnota 2023 te kennen gegeven dat het kabinet voornemens is om in het pakket Belastingplan 2025 een uitgewerkt voorstel tot wetwijziging op te nemen.

4. *Wanneer kwalificeert u een lichaam als vastgoedlichaam en welke wettelijke grondslag is daaraan verbonden?*

De vormgeving van de maatregel zal de komende tijd nader worden uitgewerkt. In dat kader zullen criteria worden opgenomen op basis waarvan beoordeeld kan worden of een lichaam als een vastgoedlichaam kan worden aangemerkt.

<sup>1</sup> Kamerstukken II 2021/22, 35 927, nr. 12, p. 3-4.

<sup>2</sup> Kamerstukken II 2018/19, 35 030, nr. 3, p. 12

<sup>3</sup> Kamerstukken II, 2022/23, 36 350, nr. 1

<sup>4</sup> Kamerstukken II, 2022/23, 36 350, nr. 1

5. *In hoeverre kwalificeert u een lichaam met zowel verhuurd vastgoed alsmede andere werkzaamheden als zijnde een vastgoedlichaam?*

De vormgeving van de maatregel zal de komende tijd nader worden uitgewerkt.

6. *Zou u nog eens duidelijk willen onderbouwen wat het doel van deze wet was?*

De earningsstrippingmaatregel is een algemene renteaftrekbeperking in de vennootschapsbelasting. De earningsstrippingmaatregel beperkt de aftrekbaarheid van het verschil tussen de rentelasten en de rentebaten van geldleningen (saldo aan renten) bij het bepalen van de winst. Het saldo komt niet in aftrek voor zover dat meer bedraagt dan het hoogste van 20% van de EBITDA<sup>5</sup> of 1 miljoen euro. In de praktijk is gebleken dat de huidige vormgeving van de drempel in de earningsstrippingmaatregel leidt tot een prikkel om met vreemd vermogen gefinancierde investeringen op te knippen over verschillende vennootschappen en daarmee de rentelasten zodanig te alloceren dat het saldo van de rentelasten en rentebaten onder de drempelwaarde blijft. Bij de opzet van dergelijke structuren wordt het vastgoed verspreid over Nederlandse vennootschappen. Dit vastgoed wordt gefinancierd met vreemd vermogen. De rente over de leningen ter financiering van het vastgoed is in beginsel aftrekbaar bij het bepalen van de winst. Omdat het vastgoed en de bijbehorende financiering is verdeeld over verschillende vennootschappen blijft het saldo aan rentelasten en rentebaten onder de grens van 1 miljoen euro. Als gevolg hiervan grijpt de earningsstrippingmaatregel niet aan.

Bij de behandeling van het pakket Belastingplan 2022 is aandacht besteed aan het risico op het 'opknippen' van vennootschappen om vaker gebruik te maken van de drempel (1 miljoen euro) in de generieke renteaftrekbeperking (earningsstrippingmaatregel). De Belastingdienst herkent dit signaal en dit is bij invoering van de maatregel ook erkend.<sup>6</sup> Het doel van de voorgenomen maatregel is om tegen te gaan dat vastgoedinvesteringen en de bijbehorende financiering zodanig worden opgeknipt dat meermaals gebruik kan worden gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel, waardoor de facto de renteaftrekbeperking werd gemitigeerd.

7. *Kunt u uitleggen waarom er destijds gekozen is voor een drempel van 1.000.000 euro?*

De earningsstrippingmaatregel vloeit voort uit de eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking (ATAD1) en is per 1 januari 2019 in de vennootschapsbelasting geïmplementeerd. Nederland heeft gekozen voor een robuuste implementatie die op onderdelen aanzienlijk verder gaat dan de in ATAD1 opgenomen minimumstandaard. Zo is de reikwijdte van de earningsstrippingmaatregel onder meer verruimd ten opzichte van de minimumnorm uit ATAD1 door het verlagen van de drempel van € 3 miljoen naar € 1 miljoen. Het verlagen van de drempel past bij het voornemen een robuuste earningsstrippingmaatregel in te voeren, waarbij een meer gelijke fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen wordt nagestreefd.<sup>7</sup>

<sup>5</sup> Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization.

<sup>6</sup> Kamerstukken II 2018/19, 35 030, nr. 3, p. 12

<sup>7</sup> Kamerstukken II, 2018/19, 35 030, nr. 3

8. *Kunt u uitleggen waarom de argumentatie die heeft geleid tot de invoering van de drempelwaarde van 1.000.000 euro per 1 januari 2025 niet meer zou gelden?*

De argumentatie die heeft geleid tot de invoering van de drempel van 1.000.000 euro is ongewijzigd. De toepassing van de drempel leidt er echter in bepaalde gevallen toe dat vastgoedlichamen (met aan derden) verhuurd vastgoed zich feitelijk onttrekken aan de toepassing van de drempel. Door de voorgenomen wijziging zal de drempel ook in die gevallen weer toepassing vinden. //

9. *Waarom is er niet gekozen voor een andere oplossing om de effecten van het zogenaamde 'opknippen' tegen te gaan, zoals het invoeren van een concernbepaling waarbij alle opgeknipte vennootschappen gezamenlijk niet meer dan de drempelwaarde van 1.000.000 euro mogen hanteren?*

Alternatieve vormgeving van de maatregel is eerder overwogen bij het Belastingplan 2022. Het voornemen was om de drempel van de earningsstrippingmaatregel een keer toe te passen per concern. Hiertoe diende te worden aangesloten bij een nieuw 'concern'-begrip. Deze maatregel is destijds beoordeeld als zijnde niet uitvoerbaar, vanwege de ingrijpende gevolgen voor de complexiteit voor bedrijven, alsmede de automatiseringsgevolgen voor de Belastingdienst.<sup>8</sup> //

10. *Bent u zich ervan bewust dat het generieke karakter van het afschaffen van de drempel (onbedoeld) voor veel schade zorgt bij kleine- en middelgrote ondernemers? Zo nee, bent u bereid om deze gevolgen in kaart te brengen? Zo ja, bent u bereid om met een reparatiewet te komen om de (onbedoelde) negatieve uitwerking van de huidige wet te herstellen?*

Het voornemen is om de drempel in bepaalde gevallen ten aanzien van vastgoedlichamen (met aan derden) verhuurd vastgoed buiten toepassing te laten. Er is dan ook geen sprake van een generieke afschaffing van de drempel. De vormgeving van de maatregel zal de komende tijd nader zal worden uitgewerkt en de impact van de maatregel is afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving. //

11. *Bent u zich bewust van het feit dat de overgangstermijn bijzonder kort is en het daarom bijna onmogelijk is voor bedrijven om zich op tijd aan te passen aan het vervallen van de drempelwaarde?*

Het kabinet is voornemens om in het pakket Belastingplan 2025 een uitgewerkt voorstel tot wetswijziging op te nemen om met ingang van 1 januari 2025 de drempel van de earningsstrippingmaatregel voor vastgoedlichamen met (aan derden) verhuurd vastgoed buiten toepassing te laten. Verder geldt dat het hier gaat om het tegengaan van situaties waarin oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel. In dat kader zie ik verder geen aanleiding voor het bieden van //

<sup>8</sup> Kamerstukken II, 2021/22, 35927, nr. 38 Maâtoug (anti-fragmentatiebepaling) en de daarbij behorende Quickscans amendementen pakket Belastingplan 2022 (versie: 11 november).

een overgangstermijn.

12. *Bent u bereid om te onderzoeken wat een redelijke overgangstermijn zou zijn?*

Het kabinet is voornemens om in het pakket Belastingplan 2025 een uitgewerkt voorstel tot wetswijziging op te nemen om met ingang van 1 januari 2025 de drempel van de earningsstrippingmaatregel voor vastgoedlichamen met (aan derden) verhuurd vastgoed buiten toepassing te laten. Verder geldt dat hier gaat om het tegengaan van situaties waarin oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel. In dat kader zie ik verder geen aanleiding voor het bieden van een overgangstermijn.

13. *Vindt u niet dat het vervallen van de drempelwaarde alleen zou moeten gelden voor nieuwe gevallen?*

Het kabinet is voornemens om in het pakket Belastingplan 2025 een uitgewerkt voorstel tot wetswijziging op te nemen om met ingang van 1 januari 2025 de drempel van de earningsstrippingmaatregel voor vastgoedlichamen met (aan derden) verhuurd vastgoed buiten toepassing te laten. Verder geldt dat hier gaat om het tegengaan van situaties waarin ongewenst gebruik wordt gemaakt van de drempel voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel. In dat kader zie ik verder geen aanleiding voor het bieden van een overgangstermijn.

14. *Deelt u het standpunt van de opsteller van het rapport 'De earningsstrippingmaatregel en het draagkrachtbeginsel' [1] dat de maatregel "een inbreuk (is) op het draagkrachtbeginsel in een situatie waarin een onderneming meer wordt belast dan de totale winst op grond van het totaalwinstbeginsel. Bovendien is dit onrechtvaardig. Gelijke gevallen worden in een dergelijke situatie ongelijk behandeld."? Zo nee, waarom deelt de u deze mening niet?*

De earningsstrippingmaatregel maakt in beginsel geen inbreuk op het totaalwinstbeginsel omdat de rente onbeperkt voorwaarts kan worden voortgewenteld. Dit betreft overigens ook een van de constatering in het aangehaalde rapport.

15. *Bent u bereid om een impactanalyse te maken van de (onbedoelde) negatieve uitwerking die de maatregel heeft op de bedrijfsvoering en/of liquiditeit van mkb-bedrijven? Zo nee, waarom niet?*

De vormgeving van de maatregel zal de komende tijd nader worden uitgewerkt. De impact van de maatregel is afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving.

[1] Universiteit van Tilburg, 6 mei 2020 (<http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=151631>)